

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV-159062-2/ODK-2015

Praha 12. listopadu 2015

Vážená paní
Ing. Jana Svobodová

prostřednictvím e-mailu: laborator.pribor@seznam.cz

Činnost kontrolního výboru - odpověď

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel Váš dotaz ze dne 29. října 2015, týkající se činnosti kontrolního výboru (dále též „KV“). Jakožto předsedkyně KV uvádíte, že KV usnesením pověřil konkrétní členy výboru k následujícím kontrolám: A) plnění usnesení rady a zastupitelstva města, B) dodržování nájemních smluv, C) VFP a granty a poskytování darů mimo VFP, D) nakládání s vyřazeným a vypůjčeným majetkem města, přičemž zápis byl následně vzat zastupitelstvem města na vědomí. Domníváte se, že k těmto kontrolám nepotřebujete pověření zastupitelstva města, ale stačí pověření KV, nicméně zastupitelstvo města je toho názoru, že pro činnost KV (tj. pro všechny uvedené kontroly) potřebuje tento pověření zastupitelstva města, a do doby schválení „plánu práce“ bylo KV zastupitelstvem města zakázáno provádět jakoukoliv kontrolu mimo 1) *plnění usnesení rady a zastupitelstva města*. U těchto je pak KV oprávněn kontrolovat pouze splněno/nesplněno/trvá/zrušeno, nikoliv plnění obsahu usnesení (např. u nájemních smluv nebytových prostor plnění termínů plateb, plnění povinností vyplývajících ze smlouvy apod.). Pokládáte přitom následující otázky:

- 1) *Co tedy můžeme u usnesení kontrolovat – zda jen (splněno, nesplněno, úkol trvá, zrušeno) nebo i jeho obsah.*
- 2) *Pokud ano – zda takto mohu nechat obecně okruhy kontrol a na zvážení člena KV výběr konkrétního usnesení z tohoto okruhu?*
- 3) *Potřebuji i k takto námi určeným okruhům, na které jsou vždy vydána konkrétní usnesení pověření zastupitelstva města nějakou formulací schválení na zastupitelstvu města např. v „Plánu práce KV na dané období...“, či přesnou formulací usnesení „zastupitelstvo města pověřuje KV k provedení...“?*
- 4) *Je možno kontrolovat veškerá usnesení rady a zastupitelstva města (chápáno i jeho obsah) jen z „pověření KV“, jak máme uvedené v zápise z KV?*

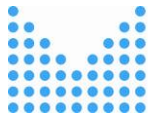
- 5) *Po případném schválení plánu práce na pololetí, zda můžeme kontrolovat i jiné záležitosti mimo tento plán?*
- 6) *Zda usnesení rady města plní funkci valné hromady umožňuje kontrolu i společnosti s r. o. města.*

K uvedeným otázkám lze za použití zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, sdělit následující:

Ad 1) Pravomoci KV lze rozdělit na ty, které vykonává *přímo ze zákona* (tedy bez speciálního pověření zastupitelstva) - kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady (§ 119 odst. 3 písm. a/ zákona o obcích), kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti (§ 119 odst. 3 písm. b/ zákona o obcích), a ty, k jejichž výkonu je *pověření zastupitelstva* nezbytné - plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo, a v rozsahu stanoveným zastupitelstvem (§ 119 odst. 3 písm. c/ zákona o obcích).

KV odpovídá ze své činnosti zastupitelstvu obce (§ 118 odst. 1 zákona o obcích) a plní úkoly jím uložené; ty musí vždy plnit. Zákon pro nerespektování zadaných úkolů KV zastupitelstvem nestanoví žádnou sankci, ale ta by v tomto případě byla zcela zbytečná, protože zastupitelstvo může kdykoliv složení KV změnit. KV jakožto iniciativní (§ 117 odst. 1 zákona o obcích) a kolektivní orgán (§ 118 odst. 3 zákona o obcích) zastupitelstva může kolektivně rozhodnout, že bude plnit také další úkoly, kterými jej zastupitelstvo přímo nepověřilo, ale které zároveň nejsou v rozporu s úkoly stanovenými zastupitelstvem. Je však třeba připomenout, že výbory nemají žádnou vlastní rozhodovací pravomoc. Nemohou tedy jiným subjektům, ale třeba také jiným orgánům obce, ukládat povinnosti ani zakládat práva. Zastupitelstvo může pověřit KV jednotlivými úkoly nebo mu může být svěřena určitá oblast samostatně působnosti obce. **Nebylo by vhodné vymezovat paušální úkoly KV v jednacím řádu (či jiném interním dokumentu) výboru, který by měl upravovat proceduru, nikoliv obsah jednání.** Zvláštností postavení KV oproti jiným výborům je, že zastupitelstvo nemůže KV pověřit libovolným úkolem, ale toliko úkolem, jehož součástí je výkon kontroly. V tom je odlišné postavení KV i od výboru finančního, protože ten může zastupitelstvo pověřit jakýmkoliv jiným úkolem, třeba jen velice vzdáleně souvisejícím s kontrolou hospodaření s majetkem obce. Totéž tedy platí i obráceně, tj. v případě, kdy si KV kolektivně rozhodne plnit též další úkoly, kterými jej zastupitelstvo přímo nepověřilo.

Podle § 119 odst. 3 písm. a) zákona o obcích kontrolní výbor *kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena*. Jelikož principiálně před uzavřením každé smlouvy musí existovat usnesení zastupitelstva nebo rady obce o jejím schválení (§ 85, § 102 odst. 2 a 3 ve spojení s § 41 odst. 2 zákona o obcích), je v pravomoci kontrolního výboru posuzovat, **zda uzavření smlouvy předcházelo zákonem předpokládané rozhodnutí příslušného orgánu, a dále, zda uzavřená smlouva tomuto rozhodnutí odpovídá** (např. zda zastupitelstvo neschválilo prodej za určitou částku, avšak v následně uzavřené smlouvě je tato částka sjednána odlišně). Tzn., že kontrolní výbor je oprávněn kontrolovat splnění této podmínky

stanovené zákonem o obcích pro uzavření smlouvy. **Jiné skutečnosti (např. plnění smlouvy ze strany dodavatele, výhodnost smlouvy) však kontrolní výbor v rámci této pravomoci již oprávněn posuzovat nebude.** Obdobným způsobem je přitom třeba přistupovat i k § 119 odst. 3 písm. b) zákona o obcích, které zakládá kontrolnímu výboru oprávnění *kontrolovat dodržování právních předpisů... obecním úřadem na úseku samostatné působnosti*. Dle tohoto ustanovení by kontrolní výbor mohl posuzovat způsob plnění smluv obecním úřadem [srov. § 102 odst. 3, případně § 102 odst. 2 písm. m) zákona o obcích], které předpokládají možnost svěřeni rozhodovací pravomoci při nakládání s majetkem obecnímu úřadu i aktivitu obecního úřadu ve vztahu k těmto smlouvám (např. jejich plnění). Rozsah kontrolního oprávnění kontrolního výboru je zde však širší, jelikož předmětem jeho kontroly může být smlouva jak z hlediska splnění podmínek stanovených zákonem o obcích pro její uzavření [identické jako v případě § 119 odst. 3 písm. a) zákona o obcích], tak rovněž soulad postupu obecního úřadu se zákony a jinými právními předpisy [srov. dle § 119 odst. 3 písm. b) zákona o obcích] a tedy i soulad obecním úřadem uzavřené smlouvy s právními předpisy.

Ad 2) Viz předchozí bod. Kontrolní výbor *ex lege* kontroluje plnění usnesení, a to bez výjimky (ať už spadají do „schváleného“ okruhu kontrol či nikoliv).

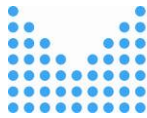
Ad 3) Pověření zastupitelstva obce je nutné pouze u úkolů přesahujících ust. § 119 odst. 3 písm. a) a b) zákona o obcích. Takové usnesení by pak mělo respektovat formulaci zákona, tedy, že zastupitelstvo *pověřuje* kontrolní výbor.

Ad 4) Ust. § 119 odst. 3 písm. a) zákona o obcích hovoří a *kontrola plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce*. Ze znění zákona ani výkladem nelze dovodit, že by se tato pravomoc KV měla týkat jen některých usnesení. KV je *ex lege* oprávněn kontrolovat všechna usnesení zastupitelstva a rady obce (k obsahu viz výše), a k výkonu této pravomoci proto nepotřebuje žádné další pověření.

Ad 5) Jak již bylo uvedeno, vymezení konkrétních úkolů KV v jednacím řádu či např. „plánu práce“ se nejeví jako šťastné. Zastupitelstvo obce se schází pravidelně, zatímco kontrolní výbor podle potřeby. Zastupitelstvo obce je činné na každém svém zasedání a může vzniknout náhlá potřeba na určité jeho ze strany KV reagovat. Bránilo-li by zastupitelstvo obce kontrolnímu výboru ve výkonu jeho pravomocí jen proto, že např. kontrolu konkrétního usnesení neměl zahrnutou v „plánu práce“, nejednalo by v souladu zákonem (vyjma úkolů, k jejichž výkonu je dle ust. § 119 odst. 3 písm. c) zákona o obcích pověření zastupitelstva obce nezbytné).

Ad 6) Dle § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích je radě obce vyhrazeno rozhodovat ve věcech obce jako jediného akcionáře municipální obchodní společnosti. Rada obce tedy přijímá usnesení v působnosti valné hromady, tj. činí rozhodnutí jediného akcionáře. Z pohledu zákona je toto usnesení usnesením jako každé jiné, tzn., že KV může v souladu s ust. § 119 odst. 3 písm. a) zákona o obcích kontrolovat též jeho plnění (v rozsahu výše uvedeném).

Upozorňujeme však, že kontrolní činnost prováděnou KV podle § 119 odst. 3 zákona o obcích je nutné chápat pouze jako „vnitřní“ kontrolu obce. KV při této kontrole postupuje na základě zákonem stanovených pravidel (§ 119 odst. 4 a 5 zákona o obcích). Dle našeho názoru zákony nezakládají přímé oprávnění KV provádět kontrolu organizací zřizovaných městem/krajem (ani obchodních společností, ani příspěvkových organizací). Pokud by měl KV provádět jejich kontrolu, je nezbytné, aby takovou kontrolu uložilo zastupitelstvo podle § 119 odst. 3 písm. c/ zákona o obcích.

Závěrem podotýkáme, že výše uvedená odpověď odboru veřejné správy, dozoru a kontroly není právně závazná. K posouzení a závaznému výkladu právních předpisů jsou v konkrétních případech oprávněny pouze věcně a místně příslušné soudy.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: Mgr. Petra Gajdošová
tel. č.: 974 816 450
e-mail: petra.gajdosova@mvcv.cz